KOMMISSIONENS BESLUT

av den 4 juli 2006

Om det statliga stöd nr C 30/2004 (f.d. NN 34/2004) som Portugal har genomfört i form av befrielse från bolagsskatt på kapitalvinster från vissa transaktioner utförda av offentliga företag

[delgivet med nr K(2006) 2950]

(Endast den portugisiska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/748/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2, första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ([1]), och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Efter att ha fått information om befrielser från bolagsskatt på kapitalvinster som de portugisiska myndigheterna påstogs ha beviljat vissa offentliga företag enligt artikel 25 i den portugisiska lagen om skattebefrielser (*Estatuto do Beneficios Fiscais*, nedan kallad ”EBF”) ([2]) uppmanade kommissionen de portugisiska myndigheterna att inkomma med upplysningar genom en skrivelse av den 14 mars 2001.

(2) De portugisiska myndigheterna svarade genom en skrivelse av den 25 april 2001. Den 28 oktober 2003 skickades en ny begäran om upplysningar och svaret togs emot den 30 januari 2004. Genom en skrivelse av den 8 september 2004 inkom de portugisiska myndigheterna med ytterligare upplysningar.

(3) Genom en skrivelse av den 6 oktober 2004 ([3]) underrättade kommissionen Portugal om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget med avseende på detta stöd. I detta beslut, som offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ([4]), uppmanade kommissionen berörda parter att inkomma med sina synpunkter på åtgärden.

(4) Genom en skrivelse, som kommissionen tog emot den 21 december 2005, inkom de portugisiska myndigheterna med sina kommentarer.

(5) Kommissionen har inte tagit emot synpunkter från berörda parter.

II. DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDORDNINGEN

(6) Skattebefrielserna föreskrivs i artikel 25 i EBF under rubriken *Mais-valias no âmbito do processo de privatização* (kapitalvinster som ett led i privatiseringsprocessen) som svarar mot artikel 32-C i den ursprungliga versionen från 2000, innan EBF hade ändrats genom lagdekret 198/2001 av den 3 juli 2001.

(7) För att fastställa den skattepliktiga vinsten när det gäller helt offentligägda företag och företag som kontrolleras av dessa föreskrivs det i artikel 25 att beskattningsunderlaget inte skall omfatta kapitalvinster som härrör från privatiseringar eller omstruktureringar om de har genomförts i enlighet med de strategiska riktlinjerna för statens roll som aktieägare, som godkänts genom en förordning från finansministern.

(8) Artikel 25 i EBF trädde i kraft den 1 januari 2000 i enlighet med artikel 103 i lag 3-B/2000 av den 4 april 2000.

III. SKÄLEN TILL ATT INLEDA FÖRFARANDET

(9) Beslutet att inleda det formella förfarandet var en indikation på att artikel 25 i EBF kunde utgöra en statlig stödordning enligt vad som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget. Det verkade röra sig om driftsstöd och, på grundval av tillgänglig information, var det oförenligt med den gemensamma marknaden eftersom det inte verkade vara avsett för några stödberättigade investeringar eller kostnader. Dessutom verkade inget av undantagen i artikel 87.2–3 i EG-fördraget vara tillämpliga. Tvärtemot utgjorde åtgärden ett oberättigat stöd som gav offentliga företag fördelar till skada för deras konkurrenter inom den privata sektorn.

IV. KOMMENTARER FRÅN PORTUGAL

(10) Genom en skrivelse som mottogs av kommissionen den 21 december 2005 bekräftade Portugal de uppgifter som redan hade lagts fram i samband med kommissionens inledande bedömning.

([1]) EUT C 256, 15.10.2005, s. 26.
([2]) Lagdekret 215/89 av den 1 juli 1989.
([3]) C(2004) 2637 av den 6 oktober 2004.
([4]) Se fotnot 1.

(11) De portugisiska myndigheterna sammanfattar utvecklingen när det gäller bolagsskatt på kapitalvinster i Portugal på följande sätt:

— Sedan 1993 omfattas återinvesterade kapitalvinster av en skatteförmån om de härrör från materiella anläggningstillgångar eller aktier som innehas av holdingbolag ([5]). I dessa fall medför återinvesteringen att vinsterna befrias från skatt.

— Från och med 2001 ändrades denna situation ([6]). Det positiva saldot mellan kapitalvinster och kapitalförluster skulle beskattas enligt följande: Om vinsterna återinvesterades samma år som de hade erhållits skulle en femtedel beskattas det året och ytterligare en femtedel varje år under de fyra påföljande åren.

— Från och med 2002 blev hälften av kapitalvinsterna skattepliktiga, även om de återinvesterades ([7]).

— År 2003 ändrades situationen på nytt. Holdingbolag (och riskkapitalbolag) omfattades av total befrielse från skatt på kapitalvinster som härrörde från aktier som företagen innehade, förutsatt att de hade ägt aktierna under en period av minst ett år ([8]).

(12) De portugisiska myndigheterna hävdar att lagstiftningen avseende skattebefrielser handlar om att på företag inom den offentliga sektorn tillämpa samma regler om beskattning av kapitalvinster och skatteneutralitet som, sedan skattereformen 1988 och inrättandet av bolagsskatten (*Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas*, IRC), är tillämpliga på privata företag som omstrukturerats.

(13) Mot bakgrund av den portugisiska lagstiftningen om skattebefrielse hävdar de portugisiska myndigheterna i detta sammanhang att återinvesterade kapitalvinster omfattas av en skatteförmån förutsatt att de härrör från materiella anläggningstillgångar eller aktier som innehas av holdingbolag. I dessa fall ingår återinvesteringen av vinsterna inte i beskattningsunderlaget, vilket utgör ett centralt element i den portugisiska skatteordningen.

(14) Enligt artikel 25 i EBF skall inte heller kapitalvinster ingå i beskattningsunderlaget om dessa har uppburits av företag som ägs helt av staten eller av företag som kontrolleras av dessa. Den skattebehandling som är tillämplig på kapitalvinster som återinvesterats av holdingbolag och på omstruktureringar som genomförts av andra privata företag skall alltså bara utvidgas till dessa organ. De stödberättigade företagen har därför inga ekonomiska fördelar av detta när de omfattas av privatiseringar, omorganisationer eller omstruktureringar.

(15) Enligt de portugisiska myndigheterna var syftet med artikel 25 i EBF just att undvika att göra privatiseringar och omstruktureringar av offentliga företag betingade av offentliga holdingbolags deltagande, och därmed underlätta statens funktion som aktieägare.

(16) De portugisiska myndigheterna betonar att artikel 25 i EBF inte innehåller några särskilda bestämmelser om beskattning av kapitalvinster om man jämför med det allmänna systemet. Dess tillämpning ger inte några särskilda fördelar till de stödmottagande företag som berörs av omorganisationer eller omstruktureringar.

(17) De portugisiska myndigheterna meddelade även att de avser att upphäva artikel 25 i EBF. När artikeln har upphävts kommer alla omstruktureringar eller privatiseringar som berör offentliga företag att omfattas av samma system för skattelättnader som är tillämpligt på privata företag.

(18) Med avseende på återvinning hävdade de portugisiska myndigheterna att a) bara fyra transaktioner omfattades av den berörda ordningen och att ett privat företag under alla omständigheter skulle erhålla samma skattefördelar genom att inrätta ett holdingbolag och återinvestera medlen i finansiella tillgångar och att b) tre av dessa fyra transaktioner redan hade beslutats av *Caixa Geral de Depósitos* styrelse med avseende på privatisering (inrättande av holdingbolag) eftersom artikel 25 i EBF ännu inte hade godkänts vid den tidpunkten. Eftersom de offentliga företagen inte beviljades någon ekonomisk fördel hävdade de portugisiska myndigheterna följaktligen att det inte finns något att återvinna.

(19) Följande fyra transaktioner omfattades av stödordningen:

— Den första transaktionen genomfördes av *Mundial Confiança* (nedan kallat ”MC”) som är ett försäkringsbolag och dotterbolag till det portugisiska finansinstitutet CGD och avsåg försäljning av dess andel (5,46 %) i *Crédito Predial Português* (nedan kallat ”CPP”) till *Banco Santander Central Hispano* (nedan kallad ”BSCH”) den 5 april 2000. MC:s kapitalvinst uppgick till 9,3 miljoner euro.

— Den andra transaktionen genomfördes av *Banco Pinto & Sotto Mayor* (nedan kallat ”BPSM”) som vid tidpunkten för transaktionen kontrollerades av CGD

([5]) Artikel 7.2 i lagdekret 495/88 av den 30 december 1988 och artikel 31.2 i EBF genomförde artikel 44 (numera artikel 45) i lagen om beskattning av bolagsvinster (*Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas, CIRC*).

([6]) Lag 30-G/2000 av den 29 december 2000.

([7]) Lag 109-B/2001 av den 27 december 2000.

([8]) I artikel 31.2 i EBF, i dess lydelse enligt lag 32-B/2002 av den 30 december om godkännande av statsbudgeten 2003, anges att holdingbolags och riskkapitalbolags kapitalvinster och kapitalförluster som erhållits genom försäljning av andelar som de innehar, oavsett skäl till transaktionen och förutsatt att de har innehaft dessa under minst ett år, såväl som de finansiella avgifter som uppstått vid förvärvet, inte skall räknas till dessa företags beskattningsbara vinst.

och avsåg försäljning av dess andel (94,38 %) i *Banco Totta & Açores* (nedan kallad ”BTA”) och dess andel (7,09 %) i CPP till BSCH den 7 april 2000. BPSM:s kapitalvinst beräknades till 310 miljoner euro.

— Den tredje transaktionen avsåg ett byte av aktier mellan MC och BCP. MC sålde sin andel (53,05 %) i BPSM till BCP i utbyte mot cirka 10 % av BCP:s kapital den 19 juni 2000. MC:s kapitalvinst uppgick till 1 566,4 miljoner euro.

— Den fjärde och sista transaktionen avsåg kapitalvinsten från CGD:s försäljning av sin andel i den brasilianska banken Itaù, SA som genomfördes mellan 2000 och 2003. CGD:s totala kapitalvinst uppgick till 357,4 miljoner euro.

(20) De första tre transaktionerna beslutades enligt avtal mellan Champalimaud-gruppen och BSCH. Den 11 november undertecknade således CGS och BSCH ett avtal varvid:

— BSCH köpte António Champalimauds andelar i Champalimaud-gruppen och sålde dem därefter till CGD.

— Andelarna i BTA och CPP såldes till BSCH.

(21) Syftet med att omstrukturera Champalimaud-gruppen var att dela upp bank- och försäkringsverksamheterna för att förbättra de portugisiska tillsynsmyndigheternas effektivitet (Banco de Portugal och Instituto de Seguros de Portugal).

(22) I det fjärde fallet var överlåtelsen ett resultat av ett nytt avtal mellan CGD och Unibanco – União de Bancos Brasileiros, SA.

(23) Den berörda åtgärdens syfte var att säkerställa skatteneutralitet för de privatiseringar och omstruktureringar som berör helt offentligägda företag och företag som kontrolleras av dessa.

(24) I egenskap av aktieägare i CGD skickade de portugisiska myndigheterna den 18 oktober och den 31 mars 2000 skrivelser som undertecknats av finansministern som godkände de ovannämnda transaktionerna i enlighet med de strategiska riktlinjerna.

V. BEDÖMNING AV STÖDET

V.1. Utgör åtgärden statligt stöd?

(25) Kommissionen bekräftar beslutet att inleda det formella förfarandet för att bedöma om åtgärden utgör statligt stöd. Artikel 25 i EBF, som undantar offentliga företag från bolagssatt på kapitalvinster som härrör från privatiseringar och omstruktureringar, utgör en statlig stödordning.

(26) Domstolen har i flera domar fastslagit att en åtgärd genom vilken de offentliga myndigheterna medger vissa företag undantag från skattskyldighet och som, trots att den inte innebär en överföring av statliga medel, försätter stödmottagarna i en finansiell situation som är fördelaktigare än den situation som övriga skattskyldiga befinner sig i utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG fördraget ([9]).

Statliga medel

(27) Den åtgärd som föreskrivs i artikel 25 i EBF utnyttjar statliga medel eftersom den grundar sig på att staten avstår från att kräva in den bolagsskatt som den normalt skulle ha utkrävt. Beslutet att avstå från dessa inkomster uppfyller kriterierna för utnyttjande av statliga medel.

Selektiva fördelar

(28) Jämfört med den beskattningsordning som normalt är tillämplig på kapitalvinster i Portugal ger bestämmelserna i artikel 25 i EBF stödmottagarna en fördel.

(29) Normalt skall den beskattningsordning beaktas som är tillämplig på företag oavsett ägande (offentligt eller annat) och art (holdingbolag eller annat).

(30) Den normala beskattningsordningen är inte den ordning som enbart är tillämplig på holdingbolag eftersom de transaktioner som omfattas av artikel 25 i EBF (omstruktureringar) kan beröra såväl holdingbolag som andra företag.

(31) Den förmånliga beskattningsordningen för holdingbolags kapitalvinster i Portugal började tillämpas 1993. När de berörda transaktionerna ägde rum kunde denna skatteförmån emellertid bara utnyttjas när vinsterna återinvesterades. Detta innebär att även i förhållande till den ordning som är tillämplig på holdingbolag, som inte var det normala beskattningssystemet i Portugal, beviljades en selektiv fördel till helt offentligägda företag och företag som kontrolleras av dessa.

(32) En befrielse från skatt på kapitalvinster ger de berörda offentliga företagen en fördel i förhållande till andra företag som bedriver verksamhet inom samma sektorer eftersom de offentliga företagen kan dra nytta av ett bättre kassaflöde i sin verksamhet. Oavsett åtgärdens syfte bedöms det statliga stödets art utifrån dess effekter och inte dess syfte.

(33) Fördelen beviljas bara vissa företag, nämligen företag som är helt offentligägda och företag som kontrolleras av dessa och som berörs av privatiseringar eller omorganisationer som

([9]) Dom av den 19 maj 1999 i mål C-6/97, Italienska republiken mot kommissionen, REG 1999, s. I-02981, punkt 16.

uppfyller statens politiska mål. Alla övriga företag, däribland de privata företag som konkurrerar med de stödmottagande offentliga företagen, är uteslutna. Kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag ([10]) erinrar till exempel om att när vissa offentliga företag är befriade från bolagsskatt kan de regler som beviljar denna förmånsbehandling till företag som har rättslig status som offentliga företag och som bedriver ekonomisk verksamhet utgöra statligt stöd enligt vad som avses i artikel 92 i EG-fördraget.

(34) Skattebestämmelserna i artikel 25 i EBF är rättsligt sett selektiva eftersom de bara avser vissa företag (dvs. offentliga företag eller företag som kontrolleras av dessa). Dessutom tillämpades åtgärden de facto uteslutande på offentliga företag inom bank- och försäkringssektorn eller på företag som kontrolleras av dessa, vilket framgår av de uppgifter som de portugisiska myndigheterna har tillhandahållit.

(35) De portugisiska myndigheterna förnekar att åtgärden skulle vara selektiv och hävdar att den avser juridiska personer inom den offentliga sektorn i egenskap av en företagskategori, och följaktligen skall betraktas som en allmän åtgärd. Detta argument kan kommissionen emellertid inte godta av följande skäl:

(36) För det första finns inte begreppet företag inom den offentliga sektorn inom skatteområdet eftersom de företag som eventuellt kan beröras av den fördel som ges genom artikel 25 i EBF i princip kan vara aktiva på många olika marknader.

(37) För det andra gör inte den berörda åtgärden det möjligt att identifiera särskilda aspekter som avser offentliga företag i förhållande till privata företag. Privata företag och utländska offentliga företag med filialer i Portugal kan också genomföra omorganisationer. Dessutom kan deras aktieägare besluta att sälja företagen, men de omfattas inte av stödordningen.

(38) För det tredje avses med denna åtgärd bara en underkategori av offentliga företag, nämligen de företag som omfattas av privatiseringar eller omorganisationer, när dessa transaktioner är godkända av finansministern. Om denna åtgärd är selektiv, även med avseende på företag inom den offentliga sektorn, beror det också på den behöriga myndighetens befogenhet att göra skönsmässiga bedömningar.

([10]) EGT C 384, 10.12.1998, s. 3.

(39) Följaktligen drar kommissionen slutsatsen att artikel 25 i EBF medför en selektiv fördel. Den berörda åtgärdens selektivitet motiveras inte av det portugisiska skattesystemets art och struktur.

Påverkan på handeln och snedvridningar av konkurrensen

(40) Genom att låta offentliga företag som genomgår privatiseringar eller omstruktureringar omfattas av skattelättnader på kapitalvinster ger artikel 25 i EBF dem en driftsmässig fördel och stärker deras ställning i förhållande till andra företag. Vid sin bedömning behöver inte kommissionen styrka att stödet faktiskt påverkar handeln mellan medlemsstaterna eller att konkurrensen faktiskt snedvrids, utan endast att stödet kan ha en sådan inverkan ([11]). När ett stöd som beviljats av en medlemsstat förstärker ett företags ställning i förhållande till andra konkurrerande företag i handeln inom gemenskapen måste de senare företagen anses påverkas av stödet ([12]).

(41) Dessutom bedriver alla företag som omfattas av ordningen verksamhet inom bank- och försäkringssektorerna som avreglerades för många år sedan. Den successiva avregleringen ökade konkurrensen som kanske redan var ett resultat av den fria rörligheten för kapital som föreskrivs i EG-fördraget.

(42) Stödens påverkan på handeln mellan medlemsstaterna och deras effekt i form av snedvridningar av konkurrensen märks tydligast inom dessa sektorer ([13]).

(43) Stödordningen kan därför påverka handeln och snedvrida konkurrensen.

Slutsatser

(44) Av ovanstående framgår att den särskilda stödordning som föreskrivs i artikel 25 i EBF som undantar offentliga företag från bolagsskatt på kapitalvinster till följd av privatiseringar och omstruktureringar utgör en statlig stödordning enligt vad som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

V.2. **Utgör ordningen olagligt stöd?**

(45) Portugal har genomfört denna stödordning utan att anmäla den. Genom att genomföra artikel 25 i EBF bröt Portugal följaktligen mot bestämmelserna i artikel 88.3 i EG-fördraget.

([11]) Se till exempel domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-372/97, Italienska republiken mot kommissionen, REG 2004, s. I-03679, punkt 44.

([12]) Dom av den 17 september 1980 i mål 730/79, Philip Morris Holland mot kommissionen, Rec.1980, s. 2671, punkt 11.

([13]) När det gäller påverkan på handeln och snedvridningar av konkurrensen inom banksektorn se särskilt domstolens dom av den 15 december 2005 i mål C-222/04, *Fondazioni bancarie*, punkt 139 ff och rättspraxis.

V.3. **Den olagliga stödordningens förenlighet med den gemensamma marknaden**

(46) Det berörda stödet är inte förenligt med artikel 87.2 i EG-fördraget. Det är varken något stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, eller stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser, eller stöd som ges till näringslivet i vissa av de områden i Förbundsrepubliken Tyskland som påverkats genom Tysklands delning.

(47) Stödet tillämpas enhetligt i hela Portugals territorium och kan därför inte anses vara förenligt med artikel 87.3 a och c som avser utveckling inom vissa regioner.

(48) Kommissionen anser att det berörda driftsstödet inte kan anses främja utveckling av vissa näringsverksamheter enligt vad som avses i artikel 87.3 c, eftersom denna bestämmelse kräver att stödet ”inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset”. Detta villkor anser kommissionen inte vara uppfyllt i det berörda fallet. Det berörda stödet uppfyller inte några av villkoren i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([14]) som gällde när stödet beviljades. Det har inte heller satts upp något annat övergripande mål av gemensamt intresse. Slutligen ändrar inte det faktum att stödet är begränsat till den finansiella sektorn slutsatserna i bedömningen, särskilt med tanke på att denna sektor är särskilt känslig för påverkan på handeln mellan medlemsstaterna och driftsstödets effekter i form av snedvridningar av konkurrensen.

(49) Det berörda stödet är inte heller förenligt med artikel 87.3 d (stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet) eller e (stöd av annat slag i enlighet med vad rådet kan komma att bestämma genom beslut). Portugal har aldrig åberopat något av dessa undantag.

(50) Vidare är det berörda stödet inte heller förenligt med artikel 87.3 b. Stödet kan inte anses vara ett ”projekt av gemensamt europeiskt intresse” eftersom det bara främjar offentliga företag i en medlemsstat och inte i gemenskapen som helhet, och det främjar inte ett konkret, specifikt och väldefinierat projekt. Det syftar inte heller till ”att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi”, eftersom det inte finns tecken på att den portugisiska ekonomin skulle lida allvarliga störningar utan stödet.

(51) Under alla omständigheter har Portugal inte, bortsett från några mycket allmänna förklaringar, särskilt åberopat något av undantagen i fördraget.

([14]) Meddelande från kommissionen – Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (EGT C 288, 9.10.1999, s. 2).

VI. **ÅTERKRAV**

(52) Enligt artikel 14.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 skall kommissionen, vid negativa beslut i fall av olagligt stöd, besluta att den berörda medlemsstaten skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva det stöd som har betalats ut till mottagaren. Kommissionen skall dock inte återkräva stödet om detta skulle stå i strid med en allmän princip i gemenskapsrätten.

(53) I det berörda fallet anser kommissionen att det inte finns någon allmän princip i gemenskapsrätten som förhindrar att stödet återkrävs.

(54) De portugisiska myndigheterna hävdar att de fyra transaktioner som omfattades av stödordningen i vilket fall som helst skulle ha varit befriade från skatt enligt det portugisiska skattesystemet för holdingbolag. Dessutom hade tre av de fyra transaktionerna redan beslutats enligt den tidigare ordningen eftersom artikel 25 i EBF ännu inte hade godkänts vid den tidpunkten. Följaktligen hävdar de portugisiska myndigheterna att stödet inte skall återkrävas.

(55) Enligt domstolens rättspraxis ([15]) och kommissionens meddelande om direkt beskattning av företag ([16]) är det vid återkravet som det skall bedömas om den tidigare situationen skall återställas för att fastställa om det fanns en alternativ skattebehandling som, utan det olagliga stödet och enligt de nationella regler som är förenliga med gemenskapsrätten, skulle ha gett företagen i fråga en liknande fördel.

(56) Det belopp som skall återkrävas för att återställa den tidigare situationen är skillnaden mellan i) den totala nettofördel som har beviljats de offentliga företagen eller de företag som kontrollerades av dem enligt artikel 25 i EBR och ii) den normala beskattning som skulle ha tillämpats om de berörda transaktionerna hade genomförts utan stödåtgärden. I målet *Unicredito Italiano* ([17]) anger domstolen därför att det inte skulle vara korrekt att bestämma de belopp som skall återbetalas med hänsyn till de olika åtgärder som företagen hade kunnat vidta om de hade valt andra åtgärder än de som omfattas av stödet. I detta sammanhang behöver kommissionen inte beakta de hypotetiska åtgärder som de berörda parterna skulle ha kunnat vidta, till exempel möjligheten att strukturera åtgärderna på annat sätt.

(57) För att bedöma vilken situation som skulle ha rått om åtgärderna i fråga hade genomförts utan skattelättnader måste det därför göras en analys av de transaktioner som omfattades av artikel 25 i EBF. I det berörda fallet kan en

([15]) Dom av den 15 december 2005 i mål C-148/04, Unicredito Italiano SpA mot Agenzia delle Entrate, REG 2005, s. I-11137.

([16]) Kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (EGT C 384, 10.12.1998, s. 3).

([17]) Se fotnot 15, punkt 113–119.

sådan analys göras utifrån de portugisiska myndigheternas uppgifter, utan hinder av en ny bedömning av varje transaktion om nya uppgifter skulle bli tillgängliga.

De två första transaktionerna

(58) Den första transaktionen avsåg MC:s försäljning av sina andelar i CPP till BSCH den 5 april 2000. Den andra transaktionen genomfördes av BPSM, som kontrollerades av CDG, och avsåg försäljning av dess andel i BTA och dess andel i CPP till BSCH den 7 april 2000.

(59) Eftersom artikel 25 i EBF inte hade offentliggjorts när transaktionerna föreslogs, planerades och godkändes båda transaktionerna av CGD:s ledning i enlighet med den skattelagstiftning som var tillämplig på holdingbolag. I detta avseende skulle inrättandet av holdingbolag och efterföljande försäljning eller byte av aktier ha varit befriade från skatt enligt den normala portugisiska skattelagstiftningen. De portugisiska myndigheterna har översänt alla relevanta dokument till kommissionen.

(60) Valet av operatörer för de berörda transaktionerna var i själva verket inte alls slumpmässigt, utan besluten hade redan planerats och godkänts av de berörda företagsgruppernas styrelser. Villkoren för att utföra transaktionerna enligt den allmänna skattelagstiftningen för holdingbolag var dessutom redan uppfyllda. De portugisiska myndigheterna har bekräftat att det inte var nödvändigt att erhålla förhandsgodkännande av skattemyndigheterna för sådana transaktioner.

(61) Kommissionen anser följaktligen att det inte är nödvändigt att återkräva stödet i dessa två fall. Att tillämpa artikel 25 i EBF i fråga om dessa transaktioner ledde inte till någon fördel eftersom MC och BPSM, också utan denna artikel och på grund av de utförda transaktionernas art, hade undantagits enligt ordningen för skattebefrielse för holdingbolag, vilken är den normala beskattningsordningen enligt de nationella reglerna.

Den tredje transaktionen

(62) Den tredje transaktionen avsåg ett byte av aktier mellan MC och BCP, som nämnts ovan.

(63) Således skulle MC:s kapitalvinster till följd av ett utbyte av aktiemajoriteten i BPSM mot aktier motsvarande cirka 10 % av BCP:s aktiekapital ha omfattats av den särskilda ordning som är tillämplig på fusioner, fissioner, överföring av tillgångar och utbyte av aktier och andelar som föreskrivs i artiklarna 67–72 i lagen om beskattning av bolagsvinster (*Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas*, CIRC). Dessa artiklar genomför direktiv 90/434/EEG ([18]) som inte ger medlemsstaterna någon annan möjlighet än att befria den berörda transaktionen från skatt.

(64) Det står klart att finansministeriet genom en förordning av den 14 november 2000 beslutade att tillämpa artikel 25 i EBF på denna transaktion. I detta fall var det ingen fördel att tillämpa artikel 25 i EBF eftersom skattebefrielsen, som ålades genom gemenskapsdirektivet och införlivades genom artikel 71.1 i CIRC, är normal beskattning som, utan det olagliga stödet och enligt nationella regler som är förenliga med gemenskapsrätten, ändå skulle ha tillämpats på den transaktion som verkligen genomfördes. Följaktligen finns det heller ingen anledning till återkrav i detta fall.

Den fjärde transaktionen

(65) Den fjärde och sista transaktionen avsåg kapitalvinst från CGD:s försäljning av sin andel i den brasilianska banken Itaú, S.A. som genomfördes mellan 2000 och 2003. I motsats till de andra tre transaktionerna har denna transaktion inget samband med avtalen mellan Champalimaud-gruppen och BSCH.

(66) Den faktiska försäljningen ägde rum genom olika transaktioner mellan 2000 och 2003. Även om de portugisiska myndigheterna hävdar att denna transaktion skulle ha kunnat genomföras via ett holdingbolag, är det ett faktum att det sätt på vilket försäljningen genomfördes för att erhålla en fördelaktigare beskattning än den det allmänna systemet medger inte var planerat. Med hänsyn till Unicredito-målet anser kommissionen därför att tillämpning av skattebefrielsen till förmån för holdingbolagen i det berörda fallet skulle innebära en rekonstruktion av tidigare händelser på hypotetisk grund. De portugisiska myndigheterna inkom inte med tillräckligt detaljerade upplysningar om den berörda transaktionens olika steg, som skulle ha lett till skatteneutralitet, även om artikel 25 i EBF inte hade tillämpats.

(67) Således har de portugisiska myndigheterna i detta skede inte visat att det belopp som skall beräknas genom tillämpning av den effektiva skattesatsen på de faktiska kapitalvinsterna (357,4 miljoner euro) inklusive ränta, inte skall återkrävas.

VII. **SLUTSATSER**

(68) Kommissionen anser att Portugal, genom att genomföra artikel 25 i EBF, bröt mot bestämmelserna i artikel 88.3 i

([18]) Rådets direktiv 90/434/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater (EGT L 225, 20.8.1990). I artikel 8.1 fastställs att ”vid fusion, fission eller utbyte av aktier eller andelar får tilldelningen av aktier eller andelar i det övertagande eller förvärvande bolaget till en delägare i det överlåtande eller förvärvade bolaget i utbyte mot aktier eller andelar i det senare bolaget inte i sig leda till beskattning av inkomst, vinst eller kapitalvinst hos denne delägare”.

EG-fördraget. Denna stödordning är oförenlig med den gemensamma marknaden och måste upphävas i enlighet med de portugisiska myndigheternas åtagande.

(69) Detta beslut avser hela ordningen och skall genomföras omedelbart, däri inbegripet återvinning av de stöd som beviljats inom ramen för stödordningen. Beslutet utesluter dock inte att hela eller delar av det stöd som beviljats i enskilda fall kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.

(70) När det gäller de tre första transaktionerna har de portugisiska myndigheterna visat att det inte är nödvändigt att återkräva stödet. På grundval av de upplysningar som lagts fram av de portugisiska myndigheterna, och utan att det påverkar en ny bedömning av varje transaktion på basis av eventuella nya uppgifter, måste således bara det stöd som avser kapitalvinster till följd av försäljningen av CGD:s andel i den brasilianska banken Itaú, S.A. återkrävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Portugal har genomfört enligt artikel 25 i EBF är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Portugal skall upphäva den stödordning som avses i artikel 1.

Artikel 3

1. Portugal skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagarna återkräva det stöd som avses i artikel 1 och som olagligen utbetalats till stödmottagarna.

2. Återkravet skall ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut.

3. Det stöd som skall återkrävas skall innefatta ränta som löper från den dag då stödet ställdes till stödmottagarens förfogande till den dag det har återbetalats.

4. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd.

Artikel 4

Portugal skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet. För att tillhandahålla dessa uppgifter skall frågeformuläret i bilaga 1 till detta beslut användas.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Republiken Portugal.

Utfärdat i Bryssel den 4 juli 2006.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen